

PM Rotel I (Dnr KS 2022/286)

Anmälan om svar på remiss av förslag avseende Energi- marknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av infor- mation om levererad värmeenergi (fjärrvärme)

Remiss från Energimarknadsinspektionen

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Energimarknadsinspektionen har remitterat förslag avseende föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Energimarknadsinspektionen föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme). Grunden är att regeringen lämnat förslag till ändringar i fjärrvärmelagen (2008:263). De föreslagna ändringarna genomför tillsammans ändringar i EU:s direktiv om energieffektivitet. Detta direktiv innehåller krav på nationella bestämmelser om mätning, fakturering och tillhandahållande av faktureringsinformation och information om den faktiska energianvändningen.

Energimarknadsinspektionen föreslår utökade skyldigheter för fjärrvärmeföretag och därmed utökade rättigheter för fjärrvärmekunder. Syftet med föreskrifterna är att fjärrvärmekunderna ska få mer information om sin energianvändning och faktureras med tätare intervall utifrån mängden levererad värmeenergi. Förslaget innebär enligt Energimarknadsinspektionen att fjärrvärmekunder ska betala för faktiskt uppmätt energi och därmed bli mer medvetna om hur energianvändningen påverkar klimatet.

På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har remitterat ärendet vidare till Skolfastigheter i Stockholm AB. Stadsbyggnadsnämnden avstår från att besvara remissen. På grund av kort remisstid har miljöförvaltningen besvarat remissen med ett kontorsyttrande enligt delegation.

Stadsledningskontoret konstaterar att Energimarknadsinspektionen beskriver att syftet med det remitterade förslaget är att fjärrvärmekunder ska betala för uppmätt energi och bli mer medvetna om hur energianvändningen påverkar klimatet. Denna medvetenhet kan leda till en ökad energieffektivitet i byggnadsbeståndet vilket är i linje med stadens beslutade styrdokument.

Fastighetsnämnden håller i stort med om Energimarknadsinspektionens förslag rörande förändringar i fjärrvärmelagen men vill trycka på att det inte bara är viktigt att informationen till fjärrvärmekunderna är tydlig utan även förståelig för den mindre insatta kunden.

Miljöförvaltningen konstaterar att Boverket definierar hur energiprestanda ska beräknas och menar att det är mycket viktigt att samma princip tillämpas vid fjärrvärmebolagens kommunikation med kunderna. Detta bör tydliggöras då det förekommer att olika fjärrvärmeleverantörer har sina egna beräkningssätt för den korrigerade energianvändningen, vilka kan avvika markant från Boverkets och SMHI:s. Detta leder till förvirring hos kunderna och i värsta fall kan investeringsbeslut fattas, eller inte fattas, på felaktiga grunder.

Stockholms Stadshus AB anser att förslaget är bra utifrån utvecklingen av branschen samt utifrån ett konsumentperspektiv. Att informationen om förbrukning och energins ursprung blir mer lättillgängligt leder till större förståelse för hur den egna energianvändningen påverkar både klimatet och kostnaden

Underremiss

Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB) välkomnar förslaget på Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd och ser att det är positivt för branschens utveckling med en tydligare information om energianvändning. SISAB:s användning av fossila bränslen för uppvärmning har succesivt fasats ut sedan år 1997 genom att lokala oljepannor ersatts med fjärrvärme.

Mina synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Anmälan om svar på remiss godkänns.

Stockholm den 5 oktober 2022

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Konsekvensutredning avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Remissammanställning

Ärendet

Energimarknadsinspektionen har remitterat förslag avseende föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) bland annat till Stockholms stad för yttrande.

Energimarknadsinspektionen föreslår nya föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme). Grunden är att regeringen lämnat förslag till ändringar i fjärrvärmelagen (2008:263). De föreslagna ändringarna genomför tillsammans ändringar i EU:s direktiv om energieffektivitet. Detta direktiv innehåller krav på nationella bestämmelser om mätning, fakturering och tillhandahållande av faktureringsinformation och information om den faktiska energianvändningen.

Energimarknadsinspektionen föreslår utökade skyldigheter för fjärrvärmeföretag och därmed utökade rättigheter för fjärrvärmekunder. Syftet med föreskrifterna är att fjärrvärmekunderna ska få mer information om sin energianvändning och faktureras med tätare intervall utifrån mängden levererad värmeenergi. Förslaget innebär enligt Energimarknadsinspektionen att fjärrvärmekunder ska betala för faktiskt uppmätt energi och därmed bli mer medvetna om hur energianvändningen påverkar klimatet.

Bestämmelserna om mätning motsvarar gällande föreskrifter utan större ändringar i sak. Nya bestämmelser om fjärravläsning införs. De hittillsvarande bestämmelserna om rapportering justeras i enlighet med den nya lydelsen i fjärrvärmelagen och det införs nya bestämmelser om tidsintervall för tillhandahållande av information om energianvändningen. Nya bestämmelser införs också om vilken information som ska finnas i eller tillsammans med fjärrvärmeföretagens fakturor, tidsintervall för faktureringen och att fjärrvärmeföretaget ska erbjuda kunder fakturor i elektronisk form.

I det remitterade förslaget har konsekvenserna analyserats. För fjärrvärmeföretagen blir det vissa ekonomiska konsekvenser för exempelvis fjärravläsning och ökad administration. För slutkunden blir detta en marginell ökning av värmekostnaden, i storleksordningen en krona per år.

De miljömässiga konsekvenserna har också bedömts i förslaget. Att fjärrvärmeleveranser mäts, rapporteras och faktureras på ett korrekt och pedagogiskt sätt är viktigt för energihushållningen, enligt förslaget. Fjärrvärmekunderna ska betala för uppmätt mängd energi och ska genom information från fjärrvärmeföretaget bli medvetna om hur konsumtionen av värmeenergi påverkar klimatet. Insikten om leveransens miljöpåverkan och kostnad skapar förutsättningar för fjärrvärmekunden att ta till sig information och genomföra energieffektiviserande åtgärder. Syftet med energieffektiviseringsdirektivet är att öka energieffektiviteten inom medlemsstaterna och EU för att uppnå nationella och europeiska energieffektiviseringsmål till 2030.

På grund av kort remisstid har staden svarat med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, fastighetsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har remitterat ärendet vidare till Skolfastigheter i Stockholm AB. Stadsbyggnadsnämnden avstår från att besvara remissen. På grund av kort remisstid har miljöförvaltningen besvarat remissen med ett kontorsyttrande enligt delegation.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 april 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Av kommunfullmäktiges budget 2022 framgår att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalets målsättningar i klimatarbetet, där staden intar rollen som en internationell förebild. Stockholms stads Miljöprogram 2020-2023 innehåller mål om bland annat effektiv energianvändning i stadens verksamheter.

Stadsledningskontoret konstaterar att Energimarknadsinspektionen beskriver att syftet med det remitterade förslaget är att fjärrvärmekunder ska betala för uppmätt energi och bli mer medvetna om hur energianvändningen påverkar klimatet. Denna medvetenhet kan leda till en ökad energieffektivitet i byggnadsbeståndet vilket är i linje med stadens beslutade styrdokument.

Stadsledningskontoret konstaterar också att Energimarknadsinspektion bedömt att de ekonomiska konsekvenserna av förslaget blir marginella för fjärrvärmekunder. Däremot kan förslaget leda till en ökad medvetenhet om värmekundens klimatpåverkan vilket i sin tur kan komma att öka efterfrågan på stöd från den kommunala energi- och klimatrådgivningen. Stadsledningskontoret bedömer dock att detta inte blir större än att det kan hanteras inom befintlig budgetram.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen beslutar att remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 29 mars 2022 följande.

1. Fastighetsnämnden godkänner och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Fastighetskontorets tjänsteutlåtande daterat den 18 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Fastighetskontoret håller i stort med om Energimarknadsinspektionens förslag rörande förändringar i fjärrvärmelagen men vill trycka på att det inte bara är viktigt att informationen till fjärrvärmekunderna är tydlig utan även förståelig för den mindre insatta kunden.

Det är positivt att fjärrvärmekunderna får mer information om sin fjärrvärmeanvändning och därmed större möjligheter att påverka denna. Att även växthusgasutsläppen för en kunds fjärrvärmeanvändning ska presenteras är bra. Men hur detta ska göras förståeligt för allmänheten behöver undersökas vidare. Växthusgasutsläpp i kilo säger sällan något för gemene man och det är därmed svårt för kunden att avgöra om utsläppet är stort eller litet.

Fastighetskontoret ställer sig positivt till att alla fjärrvärmebolag ska ha en hemsida där kunderna kan följa sin fjärrvärmeförbrukning och jämföra mot tidigare år. Detta ger möjlighet till ytterligare information för den intresserade kunden samt att all information är samlad och inte utspridd på tidigare fakturor. Fastighetskontoret ser emellertid en viss problematik med att använda jämförelseprofiler som fjärrvärmekunderna kan jämföra sina förbrukningar mot. Detta då det är många parametrar som påverkar fjärrvärmeförbrukningen vilket kan ge en felaktig bild av effektiviteten till kunderna.

Det är samtidigt bra att ge kunderna något att relatera sin fjärrvärmeförbrukning mot. Jämförelseprofilerna bör kompletteras med effektiviseringsförslag samt att fjärrvärmebolagen bör erbjuda energieffektiviseringstjänster.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 22 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

Nämndens synpunkter

Nämndens synpunkter följer strukturen i förslaget till författningsskrivelsen.

3 § Energimix: Fjärrvärmeföretagets totalt tillförda bränslen eller energibärare till fjärrvärmeproduktionen under föregående kalenderår uppdelade på olika ursprung och angivna i GWh allokerade enligt alternativproduktionsmetoden.

Nämndens synpunkter:

Att texten "Olika ursprung" bör definieras tydligare. Det förekommer idag att fjärrvärmebolag anger "returbränsle" i sin bränslemix och i detta kan då ingå t.ex. fossil plast. Hela det fossila inslaget bör tydligt framgå i energimixen.

Klimatkorrigerad energianvändning:

Mätvärden som räknats om för att ta hänsyn till förändringar i temperatur och utomhusklimat mellan år, vilket möjliggör jämförbarhet med historiska mätvärden.

Nämndens synpunkter:

Att beräkningsprinciperna för att räkna ut den klimatkorrigerade energianvändningen ska göras på samma sätt som för Boverkets Energideklarationer vilka baseras på SMHI:s Energiindex. Boverket har definierat hur energiprestanda ska beräknas och det är mycket viktigt att samma princip tillämpas vid fjärrvärmebolagens kommunikation med kunderna. Detta bör tydliggöras då det förekommer att olika fjärrvärmeleverantörer har sina egna beräkningsätt för den korrigerade energianvändningen, vilka kan avvika markant från Boverkets och SMHI:s. Detta leder till förvirring hos kunderna och i värsta fall kan investeringsbeslut fattas, eller inte fattas, på felaktiga grunder.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 24 mars 2022 anför följande.

Kommunstyrelsen har remitterat förslag avseende Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärme) till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, Skolfastigheter i Stockholm AB (SISAB), Micasa Fastigheter i Stockholm AB och Stockholm Exergi AB.

Bolagen AB Svenska Bostäder, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och Micasa Fastigheter i Stockholm AB har valt att avstå från att svara på remissen. Från Stockholm Exergi AB har information inhämtats muntligen. Nedan följer en redovisning av koncernledningens synpunkter och SISAB:s remissvar i sin helhet.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen anser likt SISAB att förslaget är bra utifrån utvecklingen av branschen samt utifrån ett konsumentperspektiv. Att informationen om förbrukning och energins ursprung blir mer lättillgängligt leder till större förståelse för hur den egna energianvändningen påverkar både klimatet och kostnaden. Koncernledningen har i dialog med Stockholm Exergi erhållit dessa synpunkter på remissen:

- Definitioner och terminologi i den föreslagna föreskriften bör ändras så de överensstämmer med parallella föreskrifter från Boverket exempelvis ”Klimatkorrigerad energianvändning” bör bytas till ”Normalårskorrigerad energianvändning” och ”värme energi” till ”termisk energi”.
- Enligt förslaget ska kunden kunna få jämförelseprofiler gällande sin energianvändning från kunder i samma användarkategori. Förslaget är bra, dock kan det vara svårt att hitta lämpliga jämförelseprofiler för många av kunderna. Variationen på byggnader och byggnaders användning är väldigt olika och därmed kan det leda till att ett mycket stort antal jämförelseprofiler behöver tas fram och de riskerar att inte vara tillämpliga för alla kunder.
- I konsekvensanalysen står att Konsumenternas Energimarknadsbyrå tillhandahåller användarrådgivning kopplat till energieffektivisering. Bolaget anser att det är viktigt att här i stället hänvisa till den kommunala energi- och klimatrådgivningen respektive Statens energimyndighet som oberoende organ. Konsumenternas Energimarknadsbyrå har som uppdrag att tillhandahålla oberoende och kostnadsfri konsumentvägledning om bl.a. fjärrvärme inom det konsumenträttsliga området, vilket behöver särskiljas från användarrådgivning om lämpliga energieffektiviseringsåtgärder.

Underremiss

Skolfastigheter i Stockholm AB:s (SISAB) yttrande den 24 mars 2022 har i huvudsak följande lydelse.

SISAB välkomnar förslaget på Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd och ser att det är positivt för branschens utveckling med en tydligare information om energianvändning. SISAB:s användning av fossila bränslen för uppvärmning har succesivt fasats ut sedan år 1997 genom att lokala oljepannor ersatts med fjärrvärme.

Leverantörer av fjärrvärme är Stockholm Exergi och Norrenergi.

Att säkerställa mätning samt tillgängliggörande av mätdata är av yttersta vikt varför SISAB välkomnar bestämmelser kring vilken information som ska finnas i eller tillsammans med fjärrvärmeföretagens fakturor, tidsintervall för faktureringen och att fjärrvärmeföretaget ska erbjuda kunder fakturor i elektronisk form. Utifrån SISAB:s verksamhet så är redovisning och fakturering en självklar del av driften av bolagets utbildningsmiljöer där bolaget idag har en högre standard än den remissen föreskriver. Detta ses som ett måste för ett bolag av SISAB:s storlek av verksamhet där allt sker minst på månadsbasis.

Uppgifterna om fjärrvärmes värden hämtas från SISAB:s system för energiuppföljning, Vitec, som importerar värden från SISAB:s energileverantörer automatiskt varje månad. SISAB vill även lyfta vikten av löpande kommunikation med leverantör där allt från priset till bränslemix och klimatpåverkan måste säkerställas.

SISAB ser även en stor fördel med tydlighet kring fakturor och fakturor och i takt med den digitala utvecklingen ökar så även kraven på energileverantörens tillgängliggörande av mätdata. Inför införandet av dessa nationella regler så beskriver remissen vad bolaget anser är minimikrav och SISAB kan konstatera att bolagets befintliga arbetssätt uppfyller dessa krav. SISAB välkomnar förslagen på föreskrifter och allmänna råd om mätning, fakturering och tillhandahållande av information om levererad värmeenergi (fjärrvärmes).